

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

LEGISLATIVNÍ
RADA MSP

LEGISLATIVNÍ KONCEPCE MSP

2021 - 2022

ZPRACOVAL:

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, (stav ke dni 6. 4. 2021)

HLAVNÍ AUTOŘI:

Mgr. Kamil Blažek (AMSP ČR – předseda Legislativní rady MSP)

PhDr. Mgr. Petr Maule, MBA (AMSP ČR – místopředseda Legislativní rady MSP)

SPOLUAUTOŘI:

Ing. Jana Antonová (Svaz účetních Praha, z. s.)

Ing. Viliam Grác (Amper Market, a.s.)

Ing. Jiří Kůs (Asociace nanotechnologického průmyslu ČR, z. s.)

Ing. Drahoš Matonoha (Akademie řemesel ČR)

Viliam Sivek (Česká unie cestovního ruchu, z.s.)

Ing. Roman Srp (Sdružení pro dopravní telematiku, z.s.)

Maria Staszkiwicz (Česká fintech asociace, z.s.)

JUDr. Zuzana Svobodová, Ph.D. (Poradenství v životním prostředí)

Ing. Zdeněk Tomíček (Spolek soudních znalců České republiky)

Ing. Libor Vašek, Ph.D. (Komora certifikovaných účetních, z.s.)

Ing. Jana Vykoukalová (Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků)

OBSAH

LEGISLATIVNÍ KONCEPCE MSP A JEJÍ CÍLE	4
OBECNÉ PROBLÉMY MSP NAPŘÍČ SEGMENTY	6
DIGITALIZACE A DIGITÁLNÍ INOVACE	13
DOPRAVA	16
ENERGETIKA	20
INOVACE & TECHNOLOGIE.....	24
STAVEBNICTVÍ A ZNALECKÁ ČINNOST	27
ŠKOLSTVÍ.....	30
TURISTIKA A CESTOVNÍ RUCH	34
ÚČETNICTVÍ A DANĚ.....	40
ZDRAVOTNICTVÍ.....	45
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	51

LEGISLATIVNÍ KONCEPCE MSP A JEJÍ CÍLE

V prosinci roku 2020 uplynuly dva roky od okamžiku, kdy se AMSP ČR stala oficiálním připomínkovým místem legislativního procesu České republiky. Přestože se nejedná o žádné významné výročí, tak pro AMSP ČR došlo k uplynutí období, pro které byla stvořena první legislativní koncepce MSP, konkrétně pro období let 2019 a 2020. Během těchto dvou let se AMSP ČR aktivně podílela 59 připomínkami na zkvalitňování podnikatelského prostředí pro malé a střední podnikatele v ČR.

Možnost aktivně se podílet na legislativním procesu je pro AMSP ČR stále velkým závazkem, neboť zájmy malých a středních podnikatelů, které jsou nám sdělovány jsou vždy názory odbornými v dané oblasti. Komunikovat názory od vysoce erudovaných a vzdělaných odborníků v oblastech jako je elektrotechnika, gastronomie, zdravotnictví nebo služby je velkou příležitostí, ale zároveň nelehkým úkolem, kdy odborný názor je velmi složité vložit do jazyka legislativního procesu.

V roce 2020 se řada legislativních a nelegislativních aktivit velmi proměnila vzhledem k epidemii koronaviru. Změna nebo odsunutí plánovaných legislativních činností, které byly nahrazeny aktivním bojem s koronavirem a jeho ekonomickými následky, se dotkla také činnosti Legislativní rady MSP. Zároveň se však podařilo řadu aktivit úspěšně dotáhnout do konce a zmírnit tak zátěž pro české podnikatele.

Tato Legislativní koncepce tvořená na následující dvouleté období, tedy pro roky 2021 a 2022, se bude muset vypořádat právě s těmi cíli, kdy jednak bude pokračovat tvorba nových právních norem, jejichž cílem bude podpora pro malé a střední podnikatele a živnostníky a zároveň bude stále probíhat vypořádání se s koronavirovou krizí.

Slovo krize v čínštině je složeno ze dvou čínských znaků, a to „nebezpečí“ a „příležitost“. Výslovnost tohoto slova je „wej-dži“. Právě tímto způsobem chceme pojmout tuto Legislativní koncepci, kdy chceme nebezpečí v každém podnikatelském oboru proměnit v příležitost. Proto bychom se jako reprezentanti malých a středních podniků neměli bát nebezpečí, ale vyhledat příležitost reprezentovanou dveřmi, u kterých bude právě nápis „VEJDI“.

Tuto koncepci tak chceme pojmout jako pomyslný maják na rozbouřeném moři v době ekonomické nejistoty, který pomůže najít cestu do klidných vod přístavu ekonomické prosperity a rozmachu.

OBECNÉ PROBLÉMY MSP NAPŘÍČ SEGMENTY

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Mgr. Kamil Blažek, předseda Legislativní rady MSP

PhDr. Mgr. Petr Maule, MBA, místopředseda Legislativní rady MSP

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Kapitola Obecné problémy MSP je nastíněním všech problémů, se kterými se každý svůj pracovní den musí vypořádávat všichni malí a střední podnikatelé a také živnostníci v České republice.

Na první pohled by se hlavním obecným problémem mohla zdát koronavirová krize, ale z hlediska časového se stále jedná spíše o krátkodobý až střednědobý problém. Často rezonujícím tématem je administrativní zátěž, kdy se jedná o několikaletou problematiku, která se v průběhu několika let nezlepšuje, ale na určitý typ povinností se další povinnosti nabalují a zbytečně tak přibývá další administrativní zátěž.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě

a) Program statistického zjišťování

- **Identifikace problému:** Výkaz P 5-01 „*Roční výkaz ekonomických subjektů vybraných produkčních odvětví*“ je předmětem Programu statistických zjišťování ČSÚ. Tento Program statistických zjišťování je

každoročně určen vyhláškou vydávanou ČSÚ (pro rok 2021 jde o vyhlášku č. 191/2021 Sb. a její Přílohu č. 1) dle zmocnění v § 27 písm. a) a b) zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Statistické zjišťování vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 295/2008, o strukturální statistice podniků. Zpravodajskou jednotkou jsou právnické osoby zapsané do OR. Jeho zpracování nadměrně zatěžuje podnikatele.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby Český statistický úřad mohl požadovat z údajů získaných v daňovém řízení individuální údaje z daňových přiznání a účetních výkazů fyzických a právnických osob, pokud jsou orgány Finanční správy České republiky nebo orgány Celní správy České republiky již zpracovány a jsou-li centrálně dostupné v elektronické podobě. V této souvislosti dále navrhujeme, aby se tyto údaje poskytované Českému statistickému úřadu předávaly ve formě, která neumožňuje přímou identifikaci fyzické nebo právnické osoby, které se týkají, pokud tím nebude zmařen účel, pro který se tyto údaje poskytují.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** zejména § 9 odst. 2 (a), § 9 odst. 5, § 9 odst. 7 a § 17

2) Novela zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a evidenci svěřenských fondů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

a) Omezení zveřejňování osobních informací fyzických osob ve veřejných rejstřících

- **Identifikace problému:** Současná právní úprava veřejných rejstříků si zakládá na úplné transparentnosti. Tato situace se týká i údajů, u kterých je jejich publicita do jisté míry nadbytečná. Těmito údaji jsou zejména trvalá bydliště, případně místa pobytu jednotlivých společníků právnických osob a členů statutárních orgánů těchto právnických osob.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby doplňující skutečnosti zapisované do rejstříků dle tohoto zákona v podobě osobních údajů členů orgánů právnických osob a společníků právnických osob byly neveřejné. Rejstříkový soud by je sdělil pouze tomu, kdo na tom prokáže právní zájem, a to v podobě úplného opisu. Ve stejném smyslu navrhujeme změnit i živnostenský zákon. Nutností prokázání právního zájmu by došlo ke zvýšení ochrany soukromí podnikatelů.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zejména § 3, § 48 (související změna zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v § 120)

3) Novela zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

a) Rozdělení kvalifikačních kritérií dle žadatele

- **Identifikace problému:** Stávající nastavení výběrových řízení jakkoli nereflektuje možnosti MSP při účasti na těchto řízeních. Zadávací podmínky jsou nejen velmi formalistické, ale především podmínky, které musí MSP splňovat, resp. dokumenty, které je třeba předložit, jsou mnohdy natolik komplexní a jejich obstarání natolik složité, že se tito uchazeči raději předem rozhodnou řízení nezúčastnit, popřípadě tuto zakázku následně realizovat jako subdodavatelé pro úspěšného a vybraného předkladatele nabídky. Rovněž volba komunikace zadavatele veřejných zakázek s předkladateli (zejména elektronická forma) diskriminuje MSP ve fázi předkládání nabídek.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby tam, kde to povaha předmětu výběrového řízení vyloženě nevyžaduje, byla napříště kritéria pro prokázání základní a ekonomické způsobilosti dělena dle velikosti uchazeče (mikro/malý/střední podnikatel) a požadavky technické způsobilosti zadavatelem vždy detailně odůvodněny, aby bezdůvodně nelimitovaly MSP z účasti na výběrových řízeních.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Navržená řešení lze soustředit podle §26 a §27 do veřejných zakázek podlimitních a malého rozsahu. U veřejných zakázek malého rozsahu není zákonem jednoznačně stanoven rozsah předkládané nabídky a je na zadavateli, v jakém rozsahu bude požadovat předložení nabídky. V daném případě musí dodržet podmínky § 6 zákona. Rozsah požadavků na předložení nabídky je v dalších částech zákona specifikován tak, že je na zadavateli, jaký rozsah a způsob zvolí.
- V § 45 by bylo možné doplnit, že předkladatel nemusí předkládat, ani v kopiích, doklady, pokud je zadavatel veřejné zakázky může získat z veřejně dostupných zdrojů (výpis z OR, živnostenské oprávnění, výpis z rejstříku trestů, bezdlužnost apod. Nemusí ani odkazovat na odpovídající informaci v informačním systému veřejné správy nebo v obdobném systému. Zadavatel by tuto možnost měl vědět. Nahrazuje se v tomto § právo zadavatele vyžadovat tyto dokumenty tím, že si je zajistí povinně sám.

- Tento princip by byl upraven i v následujících ustanoveních zákona (například §53, §81-§88 a další).

Zamezit vyloučení podání nabídky pouze v elektronické podobě, popřípadě s elektronickým podpisem a elektronicky ověřenými dokumenty, ale umožnit podání i v tištěné podobě. Elektronická forma komunikace MSP, zejména živnostníky, limituje a není pro předkladatele bezplatná, jak je uvedeno v § 213. Tuto formu navrhuje nechat na předkladateli nabídky. Jedná se doplnění, popřípadě úpravu § 211.

4) Změna zákona č.72/2000 Sb. O investičních pobídkách, a nařízení vlády č.221/2019 Sb.

- **Identifikace problému:** Stávající podoba zákona o investičních pobídkách téměř nefunguje, respektive celý zákon je pro majitele MSP a rodinných podniků (RP) administrativně složitý, nedostupný.

Návrh řešení: Cílem je poskytnout státní finanční podporu při realizaci investic. Při schvalování pobídek vládou upřednostňovat české rodinné podniky. Tímto motivovat MSP k vyšším investicím zejména z důvodu zvýšení zaměstnanosti, modernizace technologického vybavení, investic do vývoje produktů s vyšší přidanou hodnotou, investic do vědy, výzkumu a inovací. U velkých podniků snížit hodnotu pořízeného investičního majetku na hodnotu nejméně 60.000.000,- Kč, přičemž nejméně 30.000.000,- Kč musí být vynaloženo na pořízení strojního zařízení (technologie). U MSP snížit hodnotu pořízeného investičního majetku na hodnotu nejméně 30.000.000, Kč, přičemž nejméně 15.000.000,- Kč musí být vynaloženo na pořízení strojního zařízení (technologie). U RP snížit hodnotu pořízeného investičního majetku na hodnotu nejméně 20.000.000,- Kč, přičemž nejméně 10.000.000,- Kč musí být vynaloženo na pořízení strojního zařízení (technologie).

Klíčová dotčená ustanovení: Novela zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění zákona č. 210/2019 Sb., nařízení vlády č. 221/2019 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o IP, nařízení vlády č. 100/2015 Sb. – přípustná míra veřejné podpory.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Snižování administrativní zátěže

- **Identifikace problému:** Snižování administrativní zátěže je již od 90. let uplynulého století tradičním evergreenem volebních programů ve volbách do Poslanecké sněmovny. Bohužel se jedná o velmi široké a jednoduše uchopitelné téma a jeho celkové prosazení napříč všemi ministerstvy je takřka nemožné.

V rámci snižování administrativní zátěže je nutné, aby současná administrativní zátěž malých a středních podnikatelů a živnostníků byla koordinována v rámci všech ministerstev. Postup snižování administrativy v rámci části ministerstev je někdy vyvážen, a dokonce převážen administrativní zátěží ze strany jiného ministerstva, což vede k celkovému zvyšování administrativní zátěže.

Návrh řešení: Navrhujeme zpracování celkové koncepce snižování administrativní zátěže podnikatelů přímo pod Úřadem vlády, aby daný návrh neskončil s funkčním obdobím Poslanecké sněmovny, ale mohl být prosazován i v období delším, než je volební období Poslanecké sněmovny. Případně jako vhodnou možnost řešení navrhujeme tuto agendu začlenit pod státní tajemníky ministerstev.

Požadujeme vytvoření společné vládní politiky snižování administrativní zátěže, kdy bude v následujících letech uplatňována politika minimálně „one in – one out“, jako nejvhodnější bychom preferovali variantu „one in – two out“, tedy aby v případě uložené jedné povinnosti vůči orgánu státní správy a samosprávy byla vždy minimálně jedna, ideálně dvě, povinnosti vůči orgánu státní správy a samosprávy odebrána.

2) Podpora vzdělávání majitelů a zaměstnanců malých a středních podniků

- **Identifikace problému:** V ČR dosud neexistuje systematické vzdělávání vztahované ke specifikům managementu rodinných podniků (RP). Majitelé RP nemají kde čerpat vědomosti o tom, jak řídit rodinu vlastníků, aby firma prosperovala. Rozdíl v úrovni vzdělávání v oblasti rodinného podnikání mezi vyspělými ekonomikami a ČR je propastný. Cílem je tento rozdíl vyplnit a tím vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost českých RP i v globálním měřítku.

Návrh řešení: Cílem je zvýšit vzdělanost majitelů, nástupců a zaměstnanců rodinných podniků v oblasti specifik rodinného podnikání vytvořením sítě dostupných poradenských center pro rodinné podniky, podpořením vzdělávání mládeže na úrovni učňovského a středního školství, podpořením VaV. Podpořit vznik a provoz poradenských center při vysokých školách i na regionální úrovni, zajišťujících poradenství pro RP v oblasti nástupnictví, oceňování a převodu rodinného podniku, řízení konfliktů apod. Umožnit úzkou spolupráci s obdobnými centry zahraničních institucí. Iniciovat doplnění tématu do výuky SŠ ze strany odborů školství krajských úřadů. Kvalitu získáme přes vzdělání propojené s praxí. Proto právě v tomto kroku vidíme potenciál, aby nám z odborných středních škol neodcházeli absolventi mimo obor, ale místo toho se s pomocí rodiny nebáli začít realizovat např. svoje řemeslo v rámci podnikatelské činnosti. Podpořit systém vzdělávání specifik rodinného podnikání již na úrovni SŠ.

3) Uplatnění pomyslného úroku z investovaného kapitálu do malých a středních podniků

- **Identifikace problému:** MSP pracují z důvodu opatrnosti primárně s vlastním kapitálem. Ne zadlužují se, vyplácejí nižší část zisku jako dividendu, čímž jsou odolnější vůči ekonomickým výkyvům. Zahraniční korporace a firmy vlastněné investičními fondy vyplácejí maximální dividendy a pracují s vysokou mírou cizího kapitálu. Úroky z těchto půjček potom mají v nákladech a snižují tím odvody do státního rozpočtu.

Návrh řešení: Cílem je podpořit investice z vlastních zdrojů, podpora tohoto typu v ČR dosud neexistuje. Motivovat majitele MSP, aby vydělané peníze investovali zpět do své firmy. Daňová úprava by jim vyrovnala úrokovou ztrátu, kterou by získali při uplatnění úroků z cizích zdrojů.

4) Flexibilita pracovního trhu

- **Identifikace problému:** Zákoník práce neodpovídá současné situaci na trhu práce, kde nabídka značně převyšuje poptávku v mnoha oborech a dochází k nezdravému přeplácení zaměstnanců, jejichž přidaná hodnota je minimální.

Návrh řešení: Hlavním cílem je zkrácení současné výpovědní doby, kdy by se u některých oborů s výpovědní dobou vůbec nepočítalo. Společně se zkrácením výpovědní doby je nutné taktéž zkrátit odstupné, kdy by zkrácení odstupného bylo možné využívat zejména v krizích. V oborech, kde nabídka pracovních míst značně převyšuje poptávku, navrhuje zavést výpověď bez udání důvodu. Legislativně ukotvit home office s pevně danými znaky jeho vymezení, aby se jednalo i nadále o benefit pro zaměstnance a nikoliv jako nutnost i v oborech, kde to není zcela možné. Nadále pracovat na změně zákoníku práce a jeho požadavcích pro 21. století.

- Jednodušeji a zároveň přesněji definovat propouštění ze zdravotních důvodů, aby nedocházelo ke zbytečným soudním sporům mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.
- Přesnější definování překážek v práci na straně zaměstnavatele, a to zejména v případech, ve kterých se jedná nebo naopak nejedná o placenou překážku v práci.
- Zákoník práce by jako celek měl projít revizí, aby odpovídal požadavkům 21. století, a to zejména s ohledem na digitalizaci práce a častější používání home office, kdy zároveň musí dojít k přizpůsobení v BOZP.
- Projednávaná úprava whistleblowingu by neměla jít nad rámec evropské směrnice. Hranice pro povinné zavedení ochrany oznamovatelů by měla zůstat až u společností s více než 50 zaměstnanci.

DIGITALIZACE A DIGITÁLNÍ INOVACE

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Maria Staszkiwicz, CEO České fintech asociace, z.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V období posledního roku byla státní správa nucena přesunout řadu věcí do elektronické formy a na tuto skutečnost podstatná část českých podnikatelů reagovala a taktéž přešla do značné míry do elektronického světa, kdy většina dokumentů, porad a meetingů probíhá v internetovém světě bez nutnosti osobního setkání. Stále také pokračuje trend nutnosti navyšování robotizace a automatizace výroby, kdy lidská pracovní síla, v absolutních číslech, klesá a je proto nutné zvyšovat její produktivitu právě robotizací výroby a také její automatizací

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) **Novela zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu**

- **Identifikace problému:** Oproti okolním státům česká legislativa neumožňuje jednoduchou elektronickou identifikaci ani identifikaci na dálku, zejména prostřednictvím biometrických údajů pro osoby povinné podle zákona AML. Ohrožuje to konkurenceschopnost českých firem, především nebankovních poskytovatelů finančních služeb a vede k přechodu jejich klientů k využívání online služeb provozovaných ze států s volnější právní úpravou.

Návrh řešení: Doporučujeme zvolit slovenský model s obecnou úpravou, kde metoda identifikace zvolená poskytovatelem je na jeho vlastním právním riziku, a výkladová praxe ohledně konkrétních metod se ustálí s regulátorem. Při vylistování konkrétních metod (video, biometrika, první platba) hrozí riziko, že se brzy objeví nová lepší metoda, která není v zákoně zmíněna.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** § 8a, § 11 odst. 7

2) Novela zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku

- **Identifikace problému:** Významným způsobem, jak lze zlepšit finanční gramotnost a finanční zdraví českých spotřebitelů a pomoci jim vypořádat se s ekonomickými následky pandemie covidu-19 je podpořit digitalizaci správy osobních financí a automatizaci řízení úspor. Základem pro to je myšlenka otevřeného bankovníctví, kterou zavedla směrnice PSD2, která však nefunguje smysluplně bez jednotného technického standardu pro přístup třetích stran k čtu. Zároveň další problematickou oblastí v kontextu otevřeného bankovníctví je uzavírání účtu třetím stranám, které poskytují další platebních služeb, a to bez udání důvodu.

Návrh řešení: Zavést jednotný standard otevřeného bankovníctví, který by měl vycházet z již dnes existujícího doporučeného standardu, jež připravila Česká bankovní asociace; upřesnění sankci za uzavření účtu bankou bez udání důvodů.

- **Dotčená ustanovení:** § 107, § 108, §109

3) Novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

- **Identifikace problému:** Jedním z klíčových ekonomických úkolů vlády je oživení aktivit v oblasti turistického ruchu a regionálního rozvoje, které významně zasáhla pandemie. Jedním ze způsobů, jak turismus podpořit je digitalizace systému vratek DPH pro zahraniční fyzické osoby. V současné době celý proces vyžaduje vystavení papírového formuláře „VAT REFUND“, které je v dnešní době nadbytečné a zvyšuje administrativní zátěž pro zúčastněné subjekty a vytváří potenciální prostor pro nekalé praktiky některých subjektů.

Návrh řešení: Změnu systému VAT Refund, a to pomocí jednoduše realizovatelného kroku s nulovými finančními dopady, kterým je vypuštění ze zákona 235/2004 o DPH povinnosti prodávajícího vystavit pro zahraniční fyzickou osobu speciální fyzický doklad tzv. „VAT REFUND“ a jeho kopii s označením „COPY“.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** § 84

DOPRAVA

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Roman Srp, viceprezident Sdružení pro dopravní telematiku, z.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Doprava je záměrné a organizované přemístování osob, zvířat a věcí. Probíhá pomocí dopravního systému, který se skládá z dopravní infrastruktury, dopravních prostředků (vozidel) a z prostředků organizace a řízení dopravy. Hlavním cílem dalšího rozvoje dopravního systému musí být bezproblémové, bezpečné a efektivní cestování a přeprava, odpovídající požadavkům dnešní doby. Proto je nutné vytvořit a udržovat propustnou síť komunikací, neboť pouze taková síť může eliminovat dopravní problémy. Současně je nutné podporovat intermodalitu, tj. změnu druhů dopravy při cestě z bodu A do bodu B, bez které nelze bezproblémového cestování dosáhnout.

Pro část MSP je dopravní systém předmětem jejich podnikání, avšak všechny malé a střední podniky jsou ve vztahu k dopravě v pozici uživatelů. Dopravní systém jim slouží jako klíčový nástroj pro realizaci jejich cílů, pro které byly podniky zřízeny. Z toho důvodu mají MSP eminentní zájem na dosažení výše uvedené Vize rozvoje dopravního systému a na eliminaci dopravních problémů.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

Nový Zákon o ITS

Důležitým nástrojem rozvoje dopravy jsou inteligentní dopravní systémy a služby, resp. ITS (Intelligent Transport Systems), nazývané často také jako dopravní telematika. ITS integruje informační a telekomunikační technologie s dopravním inženýrstvím za podpory ostatních souvisejících odvětví jako jsou např. ekonomie, teorie dopravy, systémové inženýrství. Podstatné je, aby se, díky ITS, dopravní systém využíval efektivněji a bylo možné zvýšit přepravní výkony, zkrátit cestovní časy, zvýšit bezpečnost dopravy, snížit dopady na životní prostředí a zdraví, zlepšit komfort pro cestující apod.

Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě EU, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti“, COM/2020/789 ze dne 9. 12. 2021 definuje novou evropskou strategii v oblasti dopravy. Tato strategie klade velký důraz na chytrý, udržitelný a odolný dopravní systém a definuje nové ambiciózní cíle, pokud jde o bezemisní vozidla, uhlíkovou neutralitu, využití ITS pro vzájemnou spolupráci dopravních módů, automatizaci dopravy, práci s daty a uplatnění umělé inteligence v dopravě. V návaznosti na tuto strategii dojde k revizi evropského regulačního rámce (revize Směrnice ITS 2010/40/EU a navazující rozhodnutí v přenesené pravomoci) a zvažuje se i vznik nového evropského subjektu na podporu bezpečného, inteligentního a udržitelného provozu na pozemních komunikacích.

Uvedený evropský proces představuje příležitost pro modernizaci regulačního prováděcího rámce také v ČR. S ohledem na stále posilující roli systémů ITS a dalších digitálních technologií napříč jednotlivými druhy dopravy považujeme za důležité zakotvit jejich význam samostatnou právní úpravou, tj. „Zákonem o ITS“. V současné době je ITS velmi obecně upraveno v rámci zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, což s ohledem na multimodální charakter ITS a strategickou roli ITS již není dostatečné. Nová právní úprava ITS by také mohla zakotvit roli národní odborné organizace s mezisektorovým přesahem a motivací pro pozitivní působení na řízení a organizaci dopravy c rámci ČR a s přesahem do zahraničí, jejíž vznik navrhuje nový Strategický plán rozvoje ITS schválený Vládou.

Novelizace právní úpravy vážení vozidel v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Překračování povolené celkové hmotnosti nákladních vozidel představuje významné riziko pro dopravní systém, způsobuje nadměrné opotřebení silniční infrastruktury, snižuje bezpečnost provozu a narušuje podmínky spravedlivé hospodářské soutěže mezi dopravci. V současné době penalizaci přetížených vozidel upravuje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Zkušenosti z aplikace tohoto zákona v praxi vedou k poznání, že části zákona týkající se vážení vozidel je potřeba novelizovat s cílem lépe definovat procesy samotného vážení, více motivovat správní orgány k výkonu kontroly a také uvést zákon a související předpisy do souladu s možnostmi současných technologií ITS a konstrukčních vlastností vozovek. Implementace novelizovaného zákona v praxi také přispěje lepšímu hospodaření vlastníků pozemních komunikací, spravedlivějšímu přístupu k podnikatelům v oblasti dopravy, odstranění jejich přebytkové administrativní zátěže a také k narovnání tržních podmínek v rámci evropského jednotného trhu.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Vyhláška MMR ve věci postupu úřadů při zadávání veřejných zakázek

- **Identifikace problému:** Zákon č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách upravuje nové instituty, které mají podporovat zadávání inovativních veřejných zakázek: předběžné tržní konzultace, inovační partnerství, jednací řízení s uveřejněním, soutěžní dialog, hodnocení nákladů životního cyklu, variantní zadávání. Uvedené postupy samozřejmě vyžadují dlouhodobý koncepční přístup, vysokou odbornost a personální kapacitu na straně veřejných objednatelů. Pokud tento předpoklad absentuje, nelze očekávat nic jiného, než hodnocení "na cenu", jehož výsledkem často bývá nižší kvalita a delší doba realizace.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo formou vyhlášky sjednocení postupu zadavatelů, aby veřejné soutěže vyhrávali ti uchazeči, kteří nabídnou nejvhodnější nabídku pro zadavatele, kde bude zohledněna praxe uchazeče, dlouhodobé zkušenosti či reference, cena a další. Zejména musí být ukončena současná praxe, kdy zcela dominantním kritériem je často cena a výběr podle takového hodnocení obvykle nevede k výběru nevhodnější nabídky.

2) Normativní akt Ministerstva vnitra ČR ve věci vymáhání sankcí za porušení dopravních předpisů

- **Identifikace problému:** Součástí organizace a řízení dopravy je také vymáhání dodržování technických, provozních, zákonných podmínek. Toho vymáhání je často nespravedlivé, neboť nepostihuje stejným způsobem české a zahraniční uživatele (řidiče, dopravce). Zahraniční uživatelé jsou zvýhodněni tím, že česká veřejná správa od nich méně efektivně vymáhá sankce, např. za porušení pravidel silničního provozu nebo za přetížené vozidlo. Je proto třeba zajistit rovný přístup k českým i zahraničním uživatelům dopravní sítě ČR.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby Ministerstvo vnitra ČR, jakožto příslušný resort, vydalo normativní akt sjednocující praxi dopravní policie a celních úřadů a zajistilo jednotné a vyvážené vymáhání pokut a jiných sankcí od tuzemských, jakožto i zahraničních, uživatelé dopravní sítě ČR. Tento návrh vydání navazuje také na navrhovanou novelizaci zákona o pozemních komunikacích.

ENERGETIKA

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Viliam Grác, ředitel Amper Market, a.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Evropská energetika, v návaznosti na technologický vývoj a plnění cílů v oblasti ochrany klimatu, směřuje k zásadní decentralizaci výroby, zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů a propojování jednotlivých národních energetik.

Trendem je nejen úspornost a snižování spotřeby, ale i vlastní výroba a akumulace elektřiny na úrovni domácností a podniků a jejich zapojení do energetických trhů jako takzvaných aktivních spotřebitelů, kteří energii nakupují a zároveň dodávají vlastní vyrobenou či akumulovanou elektřinu a poskytují soustavě služby flexibility (řízení spotřeby a dodávky). V tomto ohledu poskytuje transformace energetiky pro podnikání MSP velké příležitosti.

Počet firem v oblasti instalací OZE a akumulace: cca 4 000

Počet firem v oblasti budování a provozování OZE: cca 100

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

- **Aktuální stav:** Ukončeno meziresortní připomínkové řízení, čeká na projednání Vládou ČR

a) Podnikání v akumulaci elektřiny

- **Identifikace problému:** Energetická úložiště, jejich použití a rozvoj patří celosvětově k předním tématům v oblasti použití energií. Současná právní úprava v České republice však jejich rozvoj na našem území zamezuje.

Návrh řešení: Navrhujeme neprodleně zakotvit podnikání v akumulaci elektřiny (definovanou technicky neutrálně, tj. pokrývající bateriové technologie, power to gas, power to heat atp.) jako samostatně licencovanou činnost v energetice.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Nová ustanovení

b) Kompletní nové znění energetického zákona

- **Identifikace problému:** Současné znění energetického zákona jakkoli nereflektuje dopad tzv. Zimního energetického balíčku EU ("ZEB"). Implementace tohoto balíčku je nutná a její provedení v rámci stávajícího energetického zákona se jeví s ohledem na komplexnost problematiky jakožto nevhodné a nepraktické.

Návrh řešení: Navrhujeme neprodleně – urychleně dokončit diskusi o přípravě nového energetického zákona, kterým bude implementován ZEB, které se týká elektroenergetiky, plynárenství, teplárenství i energetických úspor. Implementace bude vyžadovat zásadní změny v organizaci energetických trhů a je nutné ji dokončit ihned, neboť ze směrnice vyplývá pouze dvouleté implementační období.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zcela nová ustanovení

2) Novela zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů

a) Podpora obnovitelných zdrojů

- **Identifikace problému:** Od roku 2014 nebyla přijatá žádná opatření, která by podporovala a motivovala k využívání obnovitelných zdrojů elektrické energie. Tímto přístupem se tak bohužel řadíme k absolutním výjimkám mezi rozvinutými a moderními zeměmi.

Návrh řešení: Navrhujeme zakotvit provozní podporu nových výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v souladu s Nařízením EK o blokových výjimkách (GBER), tedy podporu získanou v soutěžním nabídkovém řízení (v aukcích) a jako příplatek k tržní ceně elektřiny (zelený bonus) pro všechny druhy obnovitelných zdrojů a nevybírat selektivně pouze některé technologie, tj. postupovat zdrojově neutrálně, pouze s ohledem na cíle NKEP. Dále navrhujeme objem podpory zastropovat na základě cílů ve zpracovávaném Národním klimaticko energetickém plánu (NKEP) a umožnit souběh provozní a investiční podpory (při současném dodržení podmínek omezení veřejné podpory ze strany EU).

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

Nevhodná koncepce podpory energetických úspor, kdy současná koncepce váže podporu na splnění určitých technických parametrů, což je cílovými příjemci velmi špatně uchopitelné, jde zejména o úsporu CO₂ či J (oulu), neboť firmy neevidují a nedokáží sami rychle vyhodnotit.

- Při dodržení stejných cílů z pohledu celonárodních úspor navrhujeme zaměření vyhodnocovacího systému jejich míry a efektivity na úsporu vyčíslenou v **MWh (ne v J nebo t CO₂)**, které jsou u spotřeby plynu i elektřiny snadno měřitelné a uváděné na fakturách všech dodavatelů v jejich pravidelném a standardním vyúčtování bez nutnosti jejich jakýchkoli dalších úprav. Takto měřené a vyhodnocované sledování úspor by systém významně zpřehlednilo a zjednodušilo pro jeho uživatele, ev. by mohla být zvážena i přímá vazba na dosaženou finanční úsporu v nákladech na (jakékoliv) energie. Následný přepočít takto (v MWh) evidovaných úspor na J či t CO₂ na národní úrovni by byl centrálně daleko jednodušší než snaha o jeho sledování v běžně nepoužívaných technických

jednotkách u finálních spotřebitelů, zejména z řad malých a středních podniků (MSP), které nedisponují příslušnými odborníky.

- Neustále se zvyšující regulační náklad - regulované náklady dnes činí více jak 50 % z celkové konečné ceny za energie MSP a na rozdíl od přímých cen energií, které se vyvíjejí dle trhu, tyto regulační náklady v delším historickém pohledu pouze rostou, a to mnohdy bez zřejmých důvodů.
- Vzhledem k jejímu makroekonomickému dopadu doporučujeme zvážit vazbu cen distribuce na vývoj HDP, nejen nákladů distributorů odvislých od jejich investic bez vazby na aktuální makroekonomickou situaci a ostatní faktory významně ovlivňující podnikatelskou situaci MSP.

Aktivní zahrnutí sektoru MSP do možností podpory transformace a oživení ekonomiky nabízených Modernizační fondem a Fondem pro spravedlivou transformaci příslušnými orgány státní správy, pověřenými jejich rozdělením, přípravou metodik a procesů jejich čerpání v ČR.

INOVACE & TECHNOLOGIE

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Jiří Kůs, předseda Asociace nanotechnologického průmyslu ČR, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V oblasti pokročilých materiálových technologií převažují většinou malé firmy s ne příliš dlouhou historií, které mají už výrobky ve fázi uvedení na trh a paralelně stále investují do vývoje. Návratnost investic je však např. na rozdíl od IT start-upů mnohem delší, řádově do 10 let. Standardní bankovní půjčky jsou pro ně většinou nedostupné nebo jen ve velmi omezené výši, trpí zpravidla podfinancováním už od svého založení. Jediným zdrojem podpory jsou pro některé z nich programy TAČR nebo OPPIK, které jsou ale nastavené na provázání s výzkumem nebo jinak zužují možnost využití peněz a vyžadují spolufinancování, což je pro začínající firmu v záporných číslech bez vlastního kapitálu nesmyslný požadavek.

Ve vyspělých zemích (např. USA nebo Izrael) je typickým investorem vysoce inovativních začínajících firem venture kapitál. Významným způsobem se na financování projektů v České republice podílí Českomoravská záruční a rozvojová banka. V Izraeli dokonce existují VC seed fondy i na univerzitách, kde je podněcován vznik nanotechnologických start-upů. Příkladem může být Centrum transferu technologií zřízené při Hebrew University, které funguje jako inkubátor start-upů, má vlastní VC fond a je napojené na zahraniční investory. V českém prostředí existují také centra transferu technologií, ale jejich náplň je zpravidla jen konzultační; někde jde pouze o zapojení do některého z evropských projektů a pouhé deklaráce podpory

inovací. Jedním z důvodů může být skutečnost, že zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách nijak nevymezuje pravidla fungování center TT a není kladen důraz na generování nových komerčních projektů/spin-offů/start-upů. Neřeší se ani pravidla financování, možnost vstupu investorů nebo založení vlastního investičního fondu centrem TT. Důsledek této situace je skutečnost, že ekosystém venture kapitálu v podobě VC fondů v České republice prakticky neexistuje. Evropská unie zaostává za USA a Asií také, ale situace u nás je podle analýzy v době přípravy NIF z roku 2015 jedna z nejhorších.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

a) Propojení vysokých škol a investorů

- **Identifikace problému:** Současná právní úprava absentuje na nastavení zákonných pravidel propojování vysokých škol a investorů a pokud se tomu tak v praxi někdy děje, pak pouze skrze inominátní smluvní úpravu obou subjektů. Legislativní zakotvení této v zahraniční zcela běžné spolupráce je nezbytné pro rozvoj financování projektů v oblasti inovací a jejich dalšího rozvoje. Nová Inovační strategie ČR toto definuje v návrhu vytvoření systému komercializačních institucí u vysokých škol a veřejných výzkumných institucí a investičních schémat dle mezinárodních modelů (Izrael, Finsko).

Návrh řešení: Legislativní ukotvení je třeba nastavit tak, aby vedlo ke zvýšení tlaku na finální komerční využití produktů a umožnilo lepší propojení investorů se start-upy již v době jejich vzniku.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zcela nová ustanovení

2) Novela zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech

a) Legislativní ukotvení tzv. seed fondů

- **Identifikace problému:** V České republice v podstatě neexistují VC seed fondy pro start-upy a začínající firmy v oblasti pokročilých materiálových technologií. Projekty Národního inovačního fondu a založení Českého rozvojového, uzavřeného investičního fondu, a.s. v rámci projektu Seed Fond

byly zrušeny Usnesením vlády ČR ze dne 30.5.2018 č. 343. V tomto usnesení je doporučení využít namísto toho nástroje ČMZRB, ty ale v současnosti ze své podstaty, jak jsou nastavené, danou funkci nemohou plnit.

Návrh řešení: Navrhujeme návrat k původní koncepci fondu růstového kapitálu a systému, který bude potencovat vznik VC fondů, případně vytvořit programy ČMZRB pro financování startups, vč. zapojení malých a středních firem pro zakládání vlastních startups (v návaznosti na znění nová Inovační strategie ČR).

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

Návrat k původnímu konceptu Národního inovačního fondu, který by měl umožnit:

- 1) přístup vznikajícím podnikům k rizikovému kapitálu
- 2) podporu vzniku firem při výzkumných organizacích propagujících výsledky výzkumu a vývoje.

STAVEBNICTVÍ A ZNALECKÁ ČINNOST

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Zdeněk Tomíček, předseda Spolku soudních znalců České republiky v Liberci

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V oblasti veřejných zakázek lze konstatovat, že účast MSP (OSVČ) na veřejných zakázkách i malého rozsahu se snižuje a většina malých zakázek je ve skutečnosti realizována jiným subjektem, než je předkladatel nabídky. Jedním z důvodů jsou administrativní nároky na předkladatele nabídek.

V současnosti v oblasti stavebnictví je hlavním tématem připravovaný nový stavební zákon. Jeho celková koncepce, která zcela mění organizační strukturu Stavebních úřadů, rozsah a obsah jednotlivých dokumentací a rovněž průběh schvalování jednotlivých částí řízení se stává předmětem řady připomínek ze strany odborné i laické veřejnosti. Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje po schválení záměru znění zákona pro připomínkové řízení. Struktura koncepce řízení směřuje k vyšší centralizaci a menší nezávislosti Stavebních úřadů.

Nezaručuje však podle dosavadních poznatků a připomínek odborné veřejnosti významné zkrácení projektové a zejména schvalovací fáze projektů. Nezaručuje ze strany Stavebních úřadů garanci pro přesné stanovení podmínek jednotlivých řízení. Druhé pololetí bude rozhodující pro schválení Nového stavebního zákona.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), připravovaný Nový Stavební zákon

a) Projektové dokumentace

- **Identifikace problému:** Hlavním problémem této části Stavebního zákona je v nepřiměřeném rozsahu požadované projektové dokumentace k územnímu a stavebnímu řízení. Technické řešení projektu by mělo směřovat do realizačního projektu. Dnes řada investorů požaduje pouze projektovou dokumentaci ke stavebnímu řízení, kterou potom rovněž použije k realizaci díla. To následně vede k chybám při realizaci.

Návrh řešení: Navrhujeme zjednodušit podklady projektových dokumentací ve fázi dokumentací pro povolovací řízení, kde by byly stanoveny přesné parametry, které musí z hlediska normových požadavků projekt splňovat. Dobrou myšlenkou je v povolovací fázi zpracovávat jednostupňovou dokumentaci. Následně zakotvit do Stavebního zákona povinnost zpracovat realizační projektovou dokumentaci, která by již nemohla měnit tvar, dispozice, způsob využití a další objemová kritéria projektované stavby, ale soustředila by se na podrobné konstrukční řešení, statického řešení, včetně detailů a zajištění koordinace jednotlivých profesí. Toto dělení by se nevztahovalo na projekty staveb, které lze realizovat bez stavebního řízení.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Tato změna se dotýká celkové koncepce Stavebního zákona včetně prováděcích vyhlášek k projektové dokumentaci.

b) Koncentrace dokladů pro územní a stavební řízení

- **Identifikace problému:** Stavební úřady často požadují opakovaně (nikoli pouze jednou) další doklady k projektové dokumentaci, čímž uměle prodluží dobu řízení, kdy lhůta pro předložení podkladů začíná běžet vždy znovu.

Návrh řešení: Navrhujeme zavedení jasné koncentrace dokladů požadovaných ve fázi územního a stavebního řízení, kde musí stavební úřad jasně specifikovat své požadavky na doplnění – k dalším výzvám stavebního úřadu pak již nebude brán zřetel – navrhujeme lhůtu ve výši 20 dní od předložení projektové dokumentace (výjimky by byly možné jen u předem definovaných staveb, kde je delší lhůta vhodná z hlediska složitosti projektů).

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Změna se dotýká všech zejména části 3 (Díl 5) a části 4 Stavebního zákona (například §87, § 88, §89, §111, §112).

2) Návrh zákona o znalcích

- **Aktuální stav:** Nový zákon o znalcích, který oproti předcházejícímu mění celkovou strukturu řízení znalecké činnosti. Dosavadní kompetence Krajských soudů přechází podle tohoto zákona přímo na Ministerstvo spravedlnosti. Účinnost nového zákona je k 1. 1. 2021. Zákon neřeší řadu problémů a odvolává se na prováděcí vyhlášky, které budou vydány Ministerstvem spravedlnosti

a) zákonné ukotvení komory soudních znalců

- **Identifikace problému:** V současné době je komora soudních znalců nejednotná, vedení roztrženo mezi národní a regionální úroveň a opakované neúspěšné diskuse o správném nastavení dále prohlubují problém a nefunkčnost fungování komory.

Návrh řešení: Navrhujeme zavedení zákonného ukotvení komory soudních znalců včetně vymezení/rozdělení pravomocí a koordinace kroků. Tímto krokem by zároveň došlo k menšímu zatěžování státního rozpočtu, když by kontrola profesního dodržování zákona byla v rukou profesního sdružení, tj. komory, a nikoli externího subjektu. Změny prováděcích vyhlášek k novému zákonu o znalcích je třeba komunikovat s odbornými uskupeními.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Interní normativní akt Ministerstva pro místní rozvoj ve věci postupu úředníků stavebního úřadu

- **Identifikace problému:** Úředníci stavebních úřadů nepostupují koordinovaně a přístupy jednotlivých stavebních úřadů jsou často zcela odlišné. Tento postup vede nejen k nejistotě ohledně rozhodovací praxe, ale také k složité kontrole kvality úředníků a jejich postupů.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby Ministerstvo pro místní rozvoj, jakožto příslušný resort, vydalo normativní akt sjednocující praxi jednotlivých stavebních úřadů a zavedlo systém sledování a dohledu nad jeho dodržováním. Tento princip navrhujeme promítnout i do připravovaného Nového Stavebního zákona

ŠKOLSTVÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Drahoslav Matonoha, ředitel Akademie řemesel ČR v Praze – střední škola technická a předseda CECHU ZEDNÍKŮ České republiky, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD NA MSP

Z pohledu MSP a podnikatelského sektoru obecně je akutní nedostatek kvalitních řemeslníků, absolventů středních odborných škol a výučních oborů. Potřeba technicky vzdělaných odborníků narůstá spolu s příznivým vývojem národního hospodářství. V systému odborné přípravy, ale i ve výuce SOŠ chybí větší propojení s praxí, chybí podrobnější aktualizovaná úprava odborného vzdělávání a přípravy včetně duálního vzdělávání. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků zasahuje všechny výrobní a stavební obory a řemesla.

Nová Strategie 2030+ stanoví možné změny ve vzdělávání v období 10 let. Tuto mimořádnou příležitost je vhodné využít především během prvních dvou let k dosažení pozitivních úprav ve středním odborném především technickém školství. Pro stavebnictví je to jedna z posledních možností, neboť nemůže počítat s aktivním vstupem do vzdělávacího systému od malých a středních podnikatelů a velký v českých rukách je pouze jeden.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

- 1) Novela nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání. Navrhujeme rozšíření L oborů s možností získání výučního listu ve třetím ročníku studia i na modifikovaný obor Stavebnictví pro přípravu a realizaci staveb, kde by byla možnost získání výučního listu v oboru zedník nebo montér suchých staveb (dvě velmi nedostatkové profese).
- 2) Novela nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti u jednoho "garanta kvality" odborných teoretických předmětů pro každý sektor hospodářství (např.: strojírenství/23, elektr./26, dřevozpracující/33 a stavebnictví/36), ten musí sledovat dynamický vývoj odvětví, rozhodovat a řídit zapracování do učebních materiálů i ŠVP s využitím pedagogických pracovníků odborné teorie i praktického vyučování. Návrh snížení týdenní přímé vyučovací povinnosti o 5 hodin.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Rámcové vzdělávací programy (RVP) - obecně jsou RVP upraveny v § 4 školského zákona a v současné době probíhají jejich revize, které by měly navržené změny reflektovat.

- **Identifikace problému:** Zatím co základní školy a gymnázia mohou pracovat s jedním RVP, tak odborné technické školy jich mají i více jak 20. Přitom navazující ŠVP mají sloužit pro uplatnění specifik a nemají dostatek disponibilní vyučovací doby. Proto je nezbytné, aby RVP umožňovaly flexibilní (třeba i každoroční) změny v ŠVP. Tím lze zvyšovat kvalitu a uplatnitelnost absolventů odborných technických škol.

Návrh řešení: Je nanejvýš žádoucí, aby RVP odborných technických škol obsahovaly jednotný základ všeobecného vzdělávání (ten je víceméně stabilní). Další odbornou část popisovaly jen ve stabilním základu pro daný resort hospodářství (např. co řeší: legislativa pro územní rozhodnutí a stavební povolení, schvalovací procesy nových výrobků apod.) a to po dohodě s profesními organizacemi a se zaměstnavateli v jednotlivých oborech. Takto obsazená disponibilní učební doba by se měla pohybovat v rozmezí max. 40 – 60 % (podle dynamiky vývoje oboru) a měla by být posílena odborná část proti všeobecné. Výsledkem bude snazší přechod absolventů do zaměstnání.

2) Omezení předčasných odchodů bez dosažení kvalifikace

- **Identifikace problému:** V průběhu vzdělávacího procesu na středních školách není získávána průběžná kvalifikace a v případě nesplnění závěrečných zkoušek se úspěšně absolvovaná část studia nijak neodrazí v jejich kvalifikaci, která by mohla být alespoň částečně odborná.

Návrh řešení: Navrhujeme do RVP ukotvit možnost zařadit v rámci ŠVP během studia získávání dílčích profesních kvalifikací dle Národní soustavy kvalifikací (NSK). Při předčasném odchodu ze sekundárního vzdělávání na odborných řemeslných školách (tedy v oborech s možností získání výučního listu) by neúspěšní odcházeři v jednotlivých ročnících studia tak, aby se při předčasném odchodu žáci mohli zařadit na trh práce alespoň jako částečně kvalifikované pracovní síly (podobný model funguje např. ve Švédsku). Dílčí kvalifikace jim zvýší šanci na zaměstnání.

3) Školní vzdělávací programy (ŠVP)

- **Identifikace problému:** Školní vzdělávací programy (§ 5 školského zákona) připravuje každá škola v návaznosti na RVP s minimálním uplatněním specifik a potřeb zaměstnavatelů v regionu, protože nemá dostatek disponibilní vyučovací doby a především praktického vyučování.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby ŠVP byly připravovány po dohodě s regionálními zaměstnavateli podle jednotlivých oborů, s flexibilní volností nejlépe 60 % nebo dle oborů minimálně 40 %.

4) Garance celoživotního vzdělávání u stavebních řemesel

- **Identifikace problému:** Považujeme za vysoce žádoucí podpořit celoživotní vzdělávání na středních školách, kde ještě stále jsou odborníci a podpořit jejich setrvávání v sekundárním školství, a ne je přetahovat do agentur bez materiálně technického vybavení jen za lepšími finančními možnostmi a nekontrolovanými výstupy z celoživotního vzdělávání.

Návrh řešení: Navrhujeme dodržování ustanovení zákoníku práce i ve školství. Konkrétně odměňování učitelů dle dosažené kvalifikace a nejnáročnější vykonávané práce. To by umožnilo provádění výuky vysokoškolsky kvalifikovaným odborníkům nejen v teorii, ale i v praktickém vyučování se zařazení do 12. třídy (učitel dosud jen v teorii - rozdíl několik tisíc Kč), tak jako to umožňují například v Norsku. Takové řešení posílí provázanost teoretického a praktického vyučování. Zavedení účinnějšího kontrolního a dohlížecího mechanismu nad zkouškami dle NSK obdobně jako je tomu u svářecích kurzů a jiných odborných zkoušek (placení komisaři v rámci zkoušky, k tomu využít odborné profesní organizace a společenstva atd), včetně certifikace pracovišť pro jejich konání.

TURISTIKA A CESTOVNÍ RUCH

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Viliam Sivek, prezident České unie cestovního ruchu, z.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Problematika cestovního ruchu vychází z neadekvátního postavení cestovního ruchu v České republice a je také aktuálně velmi ovlivněna mnoha opatřeními v důsledku celosvětové pandemie COVID-19. Cestovní ruch (CR) ještě v roce 2019 generoval 3 % HDP a poskytoval na 250 000 pracovních míst. Přesto tento obor nemá jako významné hospodářské odvětví patřičné zastoupení ve vrcholných veřejných orgánech. Na ČSÚ není vedeno jako důležité průmyslové odvětví.. Cestovní ruch se neřídí jednotnou legislativní úpravou, která by nastavila systém organizace uspořádání a dlouhodobý a stabilní systém financování cestovního ruchu v rámci celé ČR. Není tak nastavena provázanost a spolupráce v oblasti cestovního ruchu, což představuje významnou překážku v rozvoji celého odvětví cestovního ruchu a v konečném důsledku vede k oslabení konkurenceschopnosti České republiky jako turistické destinace. Za klíčové problémy segmentu cestovního ruchu lze považovat lhostejnost k oboru cestovního ruchu, první restrikce omezující služby v cestovním ruchu, vysokou administrativní zátěž, nekoncepční zákonné normy (novela zákona o cestovním ruchu navržená v roce 2015 byla stažena a dosud není zájem o její zařazení do legislativního procesu), neadekvátní dotační programy a nedostatek odborného i pomocného personálu (nedostatek personálu způsobuje přetížení toho stávajícího, omezování služeb, zvyšování cen, snižování kvality služeb).

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) **Novela zákona č. 299/2020 Sb., kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2, ke změnám sazeb daně, a to k zařazení poskytnutí vybraných služeb do přílohy č. 2a k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty**

a) **Sazba 10 % DPH pro služby v cestovním ruchu**

- **Identifikace problému:** S účinností od 1. července 2021 jsou do 10% sazby DPH zařazeny či upraveny některé služby v cestovním ruchu. Jedná se např. o ubytovací služby, vstup na sportovní události, provoz rekreačních parků, sjednocení DPH u lyžařských vleků či služby tureckých lázní, saun, parních lázní a solných jeskyní. Snížení 10% sazby DPH pomůže poskytovatelům služeb nejen s ohledem na jejich zasažení výskytem koronaviru, ale aktuálně navrhované znění způsobuje diskriminaci v rámci segmentu cestovního ruchu, a to z důvodu vyjmutí jen dílčích položek z přílohy č. 2. Současně nerovné podmínky při prodeji jedné služby různými poskytovateli. Např. při prodeji ubytovací služby skrze poskytovatele ubytování je sazba snížena, ale v případě prodeje stejné služby skrze cestovní agenturu či cestovní kancelář je zanechána původní výše DPH.

Návrh řešení: Navrhujeme rozšíření přílohy č. 2 a o další segmenty cestovního ruchu. Například o prodej služeb skrze cestovní kancelář, cestovní agenturu, prodej IATA agentur, služeb turistických informačních center. Nastavené jednotné sazby DPH v oblasti cestovního ruchu zamezí diskriminaci mezi poskytovateli služeb.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Rozšíření přílohy č. 2a k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

2) **Novela zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu**

a) **Legislativní úprava cestovního ruchu**

- **Identifikace problému:** Doposud není v České republice legislativní úprava, která by definovala jasné podmínky organizace cestovního ruchu, jeho uspořádání a zejména ani jeho stabilní systém financování. Ačkoliv je v ČR zavedena certifikace organizací destinačního managementu, norma, která definuje minimální požadavky organizací, nejedná se o plošný nástroj

pro fungování cestovního ruchu. V ČR tak není zajištěna provázanost a spolupráce partnerů v nejrůznějších úrovních cestovního ruchu. Cestovní ruch je u nás, ačkoliv ještě v roce 2019 přinášel téměř 3 % HDP, tedy více jak zemědělství, dlouhodobě podfinancován a ve srovnání s okolními zeměmi má u nás menší podporu státu, čímž dochází k nižší míře konkurenceschopnosti České republiky v oblasti cestovního ruchu oproti zahraničí.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby byla novela zákona (ideálně v připraveném znění z roku 2015) znovu zařazena do procesu připomínkování. Současně by měl být zákon provázán s ekonomickým modelem, kdy z výkonu cestovního ruchu by se mělo nastavit systémové financování zpět do rozvoje, podpory, inovací a lidských zdrojů. Vše v součinnosti a návaznosti na kompetenční zákon, RUD i místní vyhlášky vztahující se k odvodům či dalším daním (např. místní poplatky) - viz také v návaznosti na odstavec výše ohledně "podfinancování".

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zcela nové znění

b) Oblast horských povolání

- **Identifikace problému:** Aktuálně nejsou upravena pravidla bezpečného pohybu po horách. Je však důležité zvýšit bezpečnost návštěvníků při jejich pobytu v horském prostředí, a to zejména při využití průvodcovských služeb v horském prostředí či zajištění bezpečnosti návštěvníků v lyžařských areálech. Chybí jasná pravidla, která by definovala práva a povinnosti z pohledu návštěvníků či poskytovatelů služeb v důsledku zachování bezpečí klientů.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby byla předložena novela zákona č. 159/1999 Sb. v oblasti bezpečného pohybu na horách. Vydefinování skupin klíčových horských povolání, ovlivňujících bezpečnost, a zejména požadavky jejich odborné způsobilosti ovlivní zásadním způsobem bezpečnost v horském prostředí, a to v návaznosti na dílčí úpravu živnostenského zákona. Nejvhodnějším řešením se jeví ustavení profesních samospráv pro rizikové horské profese dle slovenského modelu i jiných zahraničních úprav.

Dále je třeba redefinovat postavení příslušníků horských záchranných složek (Horská služba ČR) a zvážit přenesení úpravy do samostatného předpisu. Návrh ustavení stálé pracovní komise pro bezpečnost na horách (příp. i formou nadace s účastí státu) - po vzoru SKUS Švýcarská komise pro prevenci nehod na lyžařských tratích, s obdobným složením (komplet materiály, vč. sofistikovaných směrnic, analýzy a překladu k dispozici).

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Rozšíření zákona č. 159/1999 Sb., případné rozšíření za § 11.

c) Průvodce Prahou

- **Identifikace problému:** Zákonem č. 117/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, byla přijata právní regulace průvodcovské činnosti. Činnost průvodce 1. 3. 2021 vykonávat pouze ta osoba, které byl vydán český národní průkaz průvodce, a to průvodce I. stupně a průvodce II. stupně dle dosažené kvalifikace. Pro průkaz II. stupně musí žadatel prokázat splnění odborné způsobilosti. Nicméně zákon nepřiznává II. stupeň pro průvodce Prahou, kteří ale také mají osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydané zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy) bod d) v citaci ze zákona níže. Dle NSK Průvodce Prahou 65-028 N má stupeň 5. (patří do bodu d/) a dle NSK Průvodce cestovního ruchu 65-021 N má stupeň 5. (patří do bodu e/). Citace ze zákona 117/2020Sb ČÁST TŘETÍ § 12b, odst. 3, písm. d). Dochází tak k nerovným podmínkám pro získání průkazu II. stupně.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby byl průkaz II. stupně vydán také pro průvodce Prahou s výše uvedenou kvalifikací, a to s geografickým parametrem, který lze v rámci průkazu vymežit. Tito průvodci mají stejnou dosaženou kvalifikaci jako průvodci cestovního ruchu dle NSK, a to v rámci geografického celku.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** § 12 zákona č. 159/1999 Sb.

3) Novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

a) Ukotvení vratek DPH pro turisty mimo EU

- **Identifikace problému:** Pro vybrané zahraniční turisty mimo země EU je důležitým aspektem pro nákup vratka DPH. I nadále má ČR nastavenou jednu z nejvyšších hodnot vratek DPH v EU. Turisté mohou žádat o vrácení DPH v případě nákupu zboží s hodnotou nad 2 000 Kč od jednoho obchodníka. Okolní státy ji neustále snižují (Švédsko, Finsko, Polsko, Holandsko, Řecko, Slovensko), či naopak zcela ruší (Španělsko). Limity snižuje pro znovuoživení cestovního ruchu například Irsko či Litva. Ačkoliv turisté v době před pandemií volili ČR jen jako vstupní/výstupní destinaci s ohledem na zavedení přímých linek z Číny, nakupují v jiných zemích.

Příkladem z praxe je Španělsko, které zrušilo vratku a zavedlo plně digitální Tax Free proces, čímž výrazně podpořilo cestovní ruch. Snížení by pomohlo – studie uvádí předpokládané zvýšení přílivu turistů o cca 50 000 a cca 3,5 mld. Kč příjmů navíc. Snížení vratky by výrazně pomohlo příjezdovému cestovnímu ruchu, který v podstatě od začátku roku 2020 neexistuje, a to zejména ve velkých městech či příhraničních oblastí.

Navíc v ČR se osvědčuje pilotní systém elektronické validace Tax Free DAVID. Snížení limitu by zvýšilo podíl českých transakcí, které jsou odbavitelné elektronicky (narozdíl od zahraničních) a znamenají peníze utracené v ČR.

Návrh řešení: Navrhujeme výrazně snížit, případně zcela zrušit, vratku DPH pro turisty mimo EU.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** zejména § 84

5) Novela vyhlášky č. 268/ 2009 Sb. a vyhlášky č. 501/2006 Sb. Ovlivňující ubytovací zařízení do 4 ubytovacích jednotek

a) Individuální ubytovací zařízení a ubytování v soukromí

- **Identifikace problému:** Individuální ubytovací zařízení, či zařízení ubytování v soukromí s maximální kapacitou 4 ubytovacích jednotek jsou důležitou formou poskytování ubytovacích služeb v cestovním ruchu v České republice, a to zvláště v rámci venkovské turistiky a agroturistiky. Pestrá škála poskytovatelů ubytování odráží i různě zkolaudované budovy, z nichž některé

dle aktuálního znění nejsou určeny primárně pro ubytování v rámci cestovního ruchu. Změna metodiky zajistí i lepší orientaci Ministerstva pro místní rozvoj, gestora cestovního ruchu, k výkonnosti cestovního ruchu a zpřehlední data ke sledování výkonu ubytovacích služeb (počtu ubytovacích zařízení a kapacity) zjednoduší sčítání skrze Český statistický úřad poskytovatelů ubytování, nikoliv jen doposud hromadných ubytovacích zařízení. Tím dojde k narovnání podmínek poskytovatelů ubytovacích služeb, a to včetně zajištění bezpečnosti klientů. Vyloučí také vybudované ubytování za účelem turismu bez patřičných parametrů v souladu se stavebním zákonem.

Návrh řešení: Úprava výše uvedených vyhlášek a sjednocení metodiky zlepší orientaci poskytovatelů služeb i zástupců státní správy v platné legislativě a napomůže podnikání dle platné legislativy. V současné době jsou ubytovací služby v některých typech staveb poskytovány v rozporu s platnou legislativou, jelikož výklad není zcela jednoznačný.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Vyhlášce č. 268/2009 Sb. zejména § 3 a § 43. Vyhlášce č. 501/2006 Sb. § 2.

5) Novela zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání

a) Oblast profesních kvalifikací (PK)

- **Identifikace problému:** Současné znění zákona je zastaralé, nereflkuje požadavky pracovního trhu. Zejména stanovení kritérií pro autorizované osoby, které by měly určovat zástupci zaměstnavatelů a vzdělavatelů (např. požadavky vyšší kvalifikace pro zkoušející autorizační osoby, lektorská praxe apod.). Nevyhovující je i požadavek realizace zkoušek na území ČR, který řadě profesí nevyhovuje, neboť samotná odborná příprava na zkoušky je mnohdy realizována mimo ČR (s ohledem na sezónnost, možnosti terénu apod.).

Cílem novely je profesní kvalifikace jako klíčový nástroj kultivace pracovního trhu, zlepšení úrovně vzdělání, tím i zvýšení kvality pracovní síly, kvality poskytovaných služeb, zvýšení bezpečnosti veřejnosti u rizikových profesí.

Návrh řešení: Úprava možnosti stanovení kritérií autorizované osoby, rozšíření možnosti konání zkoušek mimo ČR.

ÚČETNICTVÍ A DANĚ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Libor Vašek, Ph.D., předseda Komory certifikovaných účetních, z.s.

Ing. Jana Antonová, Svaz účetních Praha, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Účetnictví a daně se týkají každého podnikatele, přičemž jejich uchopení má zásadní důsledky, např. výpočet daňové povinnosti vychází z účetnictví a vytváří vztah podnikatele vůči finanční správě; při úvěrování jeho podnikatelské činnosti jsou předkládány výstupy z účetnictví; účetní data jsou historií a současně představují vstupy do finančních plánů, jsou výpovědí o finančním zdraví, hrají významnou roli při změně spoluvlastníků firmy atd. S účetnictvím souvisí riziko trestní odpovědnosti ve věci krácení daní nebo zkreslování majetku. Odpovědnost za účetnictví nese podnikatel, resp. statutární orgán. Ne všichni podnikatelé si všechny tyto vazby uvědomují, význam účetnictví vidí pouze ve výpočtu daňové povinnosti a zaměřují tak účetní za daňové poradce.

Účetnictví a účetní profese byly v minulosti opomíjeny, větší pozornost se vždy věnovalo daňové legislativě. MF ČR však připravuje zásadní rekonstrukci účetní legislativy. Koncepce připravovaného zákona o účetnictví a záměr diskutovaných změn je všeobecně podporován. Je třeba vhodně připomínkovat předkládané návrhy, rozlišit charakter a velikost účetních jednotek, podporovat zjednodušení pro mikro a malé účetní jednotky.

S koncepcí účetnictví souvisí i diskuse o legislativním zakotvení účetní profese, správné a skutečné praxi odpovídající definice živnosti závazné pro účetní poradce a pro vedení účetnictví, vymezení profese účetního, včetně jednoznačné definice jeho práv a povinností. Účetní jsou osoby s oznamovací povinností dle AML předpisů, chybí však jejich legislativní vymezení a profesní samospráva.

Výchozí stav lze označit za legislativně nepřehledný s řadou existujících norem, různých limitů a kritérií obsažených v daňové a účetní legislativě. Je vhodné se zamyslet nad rozsahem účetně daňových právních norem, zredukovat je s cílem zpřehlednit právní řád, snížit administrativní zátěž plynoucí na podnikatele a také na stát. S tím souvisí také pokračující podpora digitalizace účetnictví a daní.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční

a) Nastavení záloh pro platbu silniční daně od určité výše

- **Identifikace problému:** Zákon 16/1993 Sb. o dani silniční požaduje v § 10 platbu záloh, a to bez dalšího zohlednění konkrétního stavu sledovaného podnikatele. V případě jediného vozu ve firmě je například nutno i daň ve výši 2 500 Kč za zdanitelné období platit ve splátkách.

Návrh řešení: Navrhujeme do tohoto § přidat odstavec 8 ve znění "Poplatník, jehož daňová povinnost za předcházející zdaňovací období nepřekročila částku 30.000 Kč, zálohy neplatí."

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zejména § 10

2) Novela zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

a) Navýšení limitu u dohod o provedení práce pro odvod pojištění

- **Identifikace problému:** Současná hranice 10 tis. Kč za měsíc je překonána, neboť cena práce roste až neúměrným tempem, což úprava DPP nereflexuje.

Návrh řešení: Navrhujeme změnit § 7a, odst.1 následovně: "Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění, jestliže splňují podmínku uvedenou v § 6 odst. 1 písm. a) a byl jim zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než minimální mzda platná k 1. lednu příslušného kalendářního roku." Alternativou může být místo vazby na minimální mzdu i nějaká konkrétní hodnota.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** § 7a odst. 1

3) Novela zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

- K projednání a schválení v roce 2021 bylo připraveno nařízení vlády, které upravuje obsahovou náplň živnosti "Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence".

a) Obsahová náplň živnosti "Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence"

- **Identifikace problému:** Upravená obsahová náplň nesprávně vymezuje povinnosti a odpovědnosti účetních, kteří vykonávají svoji činnost jako podnikatelské subjekty v porovnání s účetními, které svoji činnost vykonávají v rámci zaměstnaneckého poměru. V náplni živnosti je nově uvedeno, že obsahem živnosti není sestavení a podání daňových tvrzení za daňový subjekt, přičemž v praxi je nezbytné, aby měli účetní při zpracování účetnictví znalost souvisejících daňových zákonů. Účetní pravidelně sestavují daňová tvrzení (hlášení) a vyúčtování, která podávají za daňový subjekt na příslušné úřady. Živnosti spadá pod tzv. vázanou živnost. Předpokladem jsou obecně definované podmínky bez požadavků na profesní kvalifikace, která by mohla být částečnou garancí budoucího kvalifikovaného výkonu účetní profese.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby byla provedena novela živnostenského zákona a byly správně definovány povinnosti a odpovědnosti účetních. Doporučujeme umožnit účetním sestavovat za účetní jednotky daňová přiznání, která přímo a bez další úpravy vychází z účetních záznamů (zejména přiznání k DPH, kontrolní hlášení, přiznání k silniční dani, roční vyúčtování daně zaměstnanců apod.). Za důležité považujeme důraz na ověření odborné způsobilosti účetních.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Příslušná ustanovení a přílohy zákona 455/1991 Sb.

4) Návrh zákona o účetních znalcích a související profesní komoře

- Je připravován nový zákon o účetnictví, který posiluje úlohu účetních, dává důraz na obsah ekonomických transakcí oproti jejich formě, rozšiřuje použití Mezinárodních standardů účetního výkaznictví atd. Novelizace AML přinesla další

povinnosti na účetní, jakožto povinné osoby. V současnosti však úprava účetní profese je v zásadě neregulována, podmínky pro získání živnostenského oprávnění na vedení účetnictví a účetní poradenství jsou pouze v obecné rovině (viz též bod 3).

a) Legislativní ukotvení profesní komory a profesně kvalifikovaných účetních

- **Identifikace problému:** Samospráva účetní profese neexistuje, existuje řada organizací, které na různých principech a s různými cíli napříč ČR sdružují vybrané osoby. Existuje Komora certifikovaných účetních sdružující na dobrovolném základě profesně kvalifikované účetní (členství je podmíněnou absolvováním profesních zkoušek, dosažením odpovídajícího počtu let praxe, jsou uplatňovány principy samosprávních organizací), dále existují organizace a spolky, jejichž členy se však může stát v podstatě kdokoli bez prokázání jakýchkoli profesních zkoušek. Důsledkem je roztříštěnost a nejednotnost účetní profese, která neprospívá jí, ani podnikatelům a klientům, kteří se na účetní obracejí, najímají si je pro vedení účetnictví a související účetní poradenství. Podnikatelé sami nejsou schopni rozlišit profesní kvalifikaci. Najmutí nekvalifikovaného účetního může mít fatální důsledky i pro samotného podnikatele.

Návrh řešení: Navrhujeme zavedení legislativního ukotvení profesního sdružení (spolku) kvalifikovaných účetních, který bude dohlížet, upravovat a řídit vybrané profesní zkoušky, bude ověřovat splnění relevantních praxí, zajistí přihlášení účetních k etickému kodexu včetně závazku celoživotního odborného vzdělávání. Profesní sdružení kvalifikovaných účetních bude mít svoji samosprávu, vnitřní komise, pravidla pro postihování profesně kvalifikovaných účetních. Posílení účetní samosprávy je důležité i pro související profese auditorů a daňových poradců. Tímto krokem by došlo k menšímu zatěžování státního rozpočtu, když by samospráva účetní profese byla v rukou profesního sdružení a nikoli státu. Souběžně navrhujeme zavedení legislativní ukotvení účetních znalců, certifikovaných účetních (obecně profesně kvalifikovaných účetních).

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Zcela nová ustanovení, nový právní předpis

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Koncepce nové účetní legislativy

Dne 5. října 2020 byl Usnesením Vlády ČR schválen věcný záměr zákona o účetnictví a MF ČR má vypracovat a nejpozději do 30. 6. 2022 předložit návrh zákona o účetnictví. S novou koncepcí by měly být zmírněny a zjednodušeny požadavky na mikro účetní jednotky, větší důraz by měl být kladen na věrné zobrazení prezentované v účetních závěrkách u ostatních účetních jednotek. Z koncepce vyplývá záměr rozšířeného použití IFRS. Pro podnikající fyzické osoby by měla být připravena úprava peněžního (jednoduchého) účetnictví, pravděpodobně se zánikem daňové evidence, protože nemá smysl, aby vedle sebe fungovaly tyto dvě evidence. Jsme toho názoru, že by se měly uvolňovat povinnosti upravující samotné vedení účetnictví, povinnosti týkající se účetních knih (viz vliv digitalizace, elektronizace), povinnosti týkající se inventarizace, náležitostí účetních dokladů apod. Měly by být stanoveny požadavky na výstupy a informace poskytované skrz účetní závěrku uživatelům a měla by být posílena role účetního (vazba na profesní zkoušky) jako osoby odpovědné za zpracování účetních závěrek.

2) Zveřejňování účetních závěrek do obchodního rejstříku

V případě mikro účetních jednotek by měl být podpořen záměr zveřejnění pouze vybraných finančních ukazatelů, nikoliv celých účetních závěrek. U dalších účetních závěrek, pokud je požadováno jejich zveřejnění a nejedná se o subjekt veřejného zájmu, nemělo by být zveřejnění plně veřejné. Získání účetní závěrky z obchodního rejstříku by mělo zpoplatněno a měla být soudem vedená evidence, kdo si účetní závěrku koupil, a tato informace by měla být poskytnuta účetní jednotce. Zároveň, pokud je požadováno zveřejnění účetních závěrek, měly být sestaveny nebo ověřeny profesně kvalifikovanou osobou.

ZDRAVOTNICTVÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Jana Vykoukalová, předsedkyně představenstva Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V roce 2021(26. 5.) a 2022 (26. 5.) nabudou účinnosti dvě evropská nařízení (pro zdravotnické prostředky – MDR) a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro (IVDR). To znamená, že od tohoto termínu nebude možné uvádět na trh EU, EFTA, Turecka a Švýcarska zdravotnické prostředky, resp. IVD, které nebudou odpovídat požadavkům příslušných nařízení. Téměř všechny ZP a IVD budou muset být posouzeny oznámenými (notifikovanými) osobami a systémy managementu kvality jejich výrobců též. Obě nařízení přinášejí podstatně náročnější a přísnější požadavky na výrobce a výrobky, ale též na notifikované osoby. Notifikace pro nová nařízení stále probíhá, je zdlouhavá a počty nových notifikovaných osob rostou pomalu.

Ceny těchto služeb se mnohonásobně zvyšují, termíny uvedení inovativních produktů na trh se značně prodlužují. To vše v konečném důsledku dopadá zejména na malé a střední výrobce zdravotnických prostředků, kteří tyto náročné podmínky mohou bez podpory MPO a také MZ jen těžko ustát. Bude z tohoto důvodu velmi obtížné čelit vlivu velkých nadnárodních firem. Na základě tlaku asociací se začalo MPO i MZ od konce roku 2019 touto závažnou situací zabývat, kdy se podařilo stabilizovat situaci u českých notifikovaných osob minimálně na úrovni prodloužení certifikace dle MDD. Žádost o získání oprávnění notifikace dle nových pravidel MDR podaly dva české subjekty, z nichž Český metrologický institut jako příspěvková organizace státu získala

i podporu MPO. Následný proces schvalování ze strany Evropské komise je však velmi zdoluhavý. Podmínky pro získání oprávnění jsou velmi přísné a náročné, a tudíž výsledek možnosti certifikovat zejména české výrobce dle MDR českou NB je stále nejistý. Přitom zachování českých NB je nezbytnou podmínkou pro to, aby alespoň větší část českých výrobců tuto náročnou situaci platnosti nové legislativy ustála a nemusela svoji činnost ukončovat nebo firmu prodávat. Zdravotnická výroba je totiž jednou z nejinnovativnějších oborů s jednou z největších přidaných hodnot, kdy v současné době dodávají nemocnicím více jak 60 % potřebných zdravotnických prostředků. Zejména pro MSP je z tohoto pohledu podpora státu a zodpovědných ministerstev zásadní pro zachování tradice české zdravotnické výroby.

V minulých dvou letech připravený nový Zákon o zdravotnických prostředcích je výsledkem práce MZ s intenzivním zapojením odborných institucí, MPO a řady asociací a dalších partnerů. Jedná se o adaptační zákonný předpis, který by měl umožnit výrobcům a dovozcům ZP plnit dané ustanovení evropské legislativy. Nicméně navrhuje dílčí úpravy a doplnění tohoto zákona tak, aby výrobci ZP zejména z řad MSP byli schopni naplňovat ustanovení nové evropské legislativy.

Z důvodu pandemie COVID-19 a v rámci boje proti jeho šíření na jedné straně byla vyvinuta a uvedena na trh řada produktů zejména z kategorie osobních ochranných prostředků, na druhé straně se pro boj s pandemií na trhu objevila řada nekvalitních, neúčinných

a v mnohých případech i nebezpečných produktů. Z tohoto důvodu je nutné realizovat zejména řádnou osvětu a vzdělávání týkající se regulace těchto zdravotnických prostředků a OOP.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

Nový Zákon o zdravotnických prostředcích č. 90/2021 Sb. včetně doprovodného změnového zákona ze dne 9. 2. 2021

o **Platnost od 1. 3. 2021, účinnost od 26. 5. 2021**

1) Problematika klinického výzkumu zdravotnických prostředků v ČR

- **Identifikace problému:** Existence zbytečných bariér klinického výzkumu (hlavně klinických zkoušek zdravotnických prostředků) v ČR – nařízení (EU) 2017/745 o zdravotnických prostředcích (MDR) připouští o mnoho jednodušší, rychlejší a méně byrokratický proces povolávání / ohlašování

klinických zkoušek pro některé méně rizikové skupiny zdravotnických prostředků, zatímco ČR celkem necitlivě zvolila nejpřísnější možný proces, kdy se plně přezkoumává vše a priori.

Návrh řešení: Zjednodušení procesu povolování klinických zkoušek zdravotnických prostředků minimálně pro rizikovou třídu I – zavedení formy ohlašování bez časově náročného schvalování ze strany SÚKL.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Změna by měla být součástí opět nového zákona o zdravotnických prostředcích obsahujícího mj. adaptaci nařízení (EU) 2017/746 o diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro (IVDR), který by měl být účinný od 26. 5. 2022.

2) Elektronická preskripce zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz

- **Identifikace problému:** Dosud existuje pouze listinná forma poukazu na zdravotnické prostředky, nový zákon o zdravotnických prostředcích cestou poslanceckého pozměňovacího návrhu zavádí i elektronickou formu poukazu, avšak pro hladký rozjezd elektronické preskripce je tato zaváděna jako zcela dobrovolná jak pro předepisující, tak pro výdejce.

Návrh řešení: Teprve zakotvení povinného ePoukaz na zdravotnické prostředky umožní systémové výhody a potřebné úspory – zjednodušení veškerého výkaznictví vůči zdravotním pojišťovnám, zabránění podvodům s poukazy, pomoc chronickým pacientům a zdravotně postiženým atd.; zavedení této povinnosti může mít odloženou účinnost, ideálně od 1. 1. 2023.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Změna by měla být součástí opět nového zákona o zdravotnických prostředcích obsahujícího mj. adaptaci nařízení (EU) 2017/746 o diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro (IVDR), který by měl být účinný od 26. 5. 2022

Zákon o veřejném zdravotním pojištění

(novela zákona č. 48/1997 Sb. je projednávána v rámci čtení v PS ČR)

1) Problematika velké novely zákona obsahující mj. změny v kategorizaci a úhradové regulaci zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz a nastavení transparentní procedury schvalování zdravotnických prostředků (sněmovní tisk 992)

- **Identifikace problému:** Na návrhu předmětné novely participovaly všechny dotčené strany včetně pacientských organizací, zdravotních pojišťoven, odborných společností, průmyslových asociací, SÚKL i MZ, avšak návrh je v poslanecké sněmovně již od září 2020 bez jakéhokoli posunu v projednání a ve schvalovacím procesu, přičemž nyní již akutně hrozí, že nebude včas přijat, tedy před podzimními sněmovními volbami 2021; přestože jde o nejrozsáhlejší a nejvýznamnější novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění za posledních 15 až 20 let, nyní reálně hrozí, že skončí mezi návrhy zákonů jejichž legislativní proces bude ukončen neúspěšně z důvodu konce volebního období.

Návrh řešení: Vytvoření systematického tlaku na zákonodárce, aby zákon dostal odpovídající prioritu a jako takový procházel rychle zbývajícími fázemi legislativního procesu bez dosavadních obstrukcí.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Novela mění zákon průřezově, avšak nejdůležitější jsou změny v částech šesté a sedmé zákona a dále v přílohách 3 a 4.

2) Náprava, resp. ztransparentnění úhrad i pro oblast nemocničních zdravotnických prostředků

- **Identifikace problému:** Po nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 3/15 byla napravena oblast ambulantních zdravotnických prostředků, které se hradí na poukaz; úhrady tzv. zvlášť účtovaného materiálu vyřešené dosud nejsou.

Návrh řešení: Provázání problematiky úhrad ZÚM se systémem výkonů a dále s novým systémem úhrad dle klasifikace CZ-DRG; odstranění stále přetrvávajících problémů s fiktivním obsahem a netransparentní správou číselníků zdravotních pojišťoven pro ZUM.

- **Klíčová dotčená ustanovení:** Sedmá část zákona

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Koncepce vzdělávání a osvěty v oblasti regulace zdravotnických prostředků a osobních ochranných prostředků

- **Identifikace problému:** Zaplavení tuzemského trhu nelegálními zdravotnickými prostředky a osobními ochrannými prostředky většinou dováženými ze třetích zemí.

Návrh řešení: Důkladné plošné proškolení nákupčích zodpovědných za veřejné zakázky na zdravotnické prostředky a osobní ochranné prostředky v nemocnicích, u poskytovatelů sociálních služeb, v rámci Správy státních hmotných rezerv, na krajích atd., a to v oblasti základů regulace

2) Státem dotovaný vzdělávací kurz pro osoby odpovědné za dodržování právních předpisů podle nařízení (EU) 2017/745 o zdravotnických prostředcích (MDR)

- **Identifikace problému:** Čeští výrobci zdravotnických prostředků čelí existenčním problémům kvůli stále přísnějším regulačním požadavkům při uvádění zdravotnických prostředků na trh ve spojení se zásadním nedostatkem expertů na tuto problematiku na současném trhu práce v ČR.

Návrh řešení: Vytvoření víceletého státem dotovaného vzdělávacího kurzu pro PPRC (osoby odpovědné za dodržování právních předpisů) podle nařízení (EU) 2017/745 o zdravotnických prostředcích (MDR), který by pomohl v získávání potřebné kvalifikace pracovníků zabývajících se danou problematikou.

3) Koncepce Ministerstva průmyslu ČR ke způsobu podpory výrobců zdravotnických prostředků/ zdravotnického průmyslu včetně oblasti výzkumu a vývoje

- **Identifikace problému:** V České republice aktuálně neexistuje jasná koncepce, jak podporovat výrobce zdravotnických prostředků, kdy některé činnosti jsou podporovány a jiné nikoli (např. klinické studie), a to bez dalšího vysvětlení smyslu takového rozdělení. Pro přechod na novou legislativu v oblasti ZP je nutná cílená podpora v rámci programů podpory zejména MSP. Současně je nutné i nadále podporovat existenci české notifikované osoby, která by splňovala nové podmínky pro certifikaci dle MDR a přednostně certifikovala české výrobce.

Návrh řešení: Navrhujeme, aby MPO, jakožto příslušný rezort, založilo pracovní skupinu k přípravě koncepce způsobu podpory výrobců zdravotnických prostředků, podpory zdravotnického průmyslu jako inovativního a strategického průmyslového odvětví s jednou z nejvyšších přidaných hodnot. Cílem činnosti této pracovní skupiny by bylo vytvoření této koncepce, jejichž dodržování a naplňování by následně Ministerstvo průmyslu ČR důsledně vyžadovalo.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

JUDr. Zuzana Svobodová, Ph.D., Poradenství v životním prostředí

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Ochrana životního prostředí zahrnuje široký okruh právních předpisů, které se dotýkají podnikání malých a středních podniků a živnostníků (nakládání s odpady, ochrana ovzduší, vodní hospodářství, nakládání s chemickými látkami atd.). Legislativa na ochranu životního prostředí přináší řadu opatření, které firmy chápou jako omezující pro podnikání. Mnoho firem má problémy s dodržováním platných předpisů a často i s administrativním zatížením, které legislativa v této oblasti přináší. Je tedy třeba se zaměřit v rámci připomínkování právních předpisů na zpřehlednění požadavků kladených legislativou a snížení zbytečného administrativního zatížení firem.

V rámci nelegislativních řešení je vhodné se zasazovat o podporu motivace podnikatelských subjektů k ochraně životního prostředí (dotační programy atd.) Např. zavedení různých inovativních technologií ve firmách podpoří ochranu životního prostředí, přičemž zároveň často přinese i snížení finančních nákladů firmám.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí

- **Identifikace problému:** Návrh zákona transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí do českého právního řádu. Připravovaný zákon se dotkne širokého okruhu podnikatelských subjektů řadou omezení pro uvádění plastových výrobků na trh.

Návrh řešení: Návrh zákona by neměl jít nad rámec opatření požadovaných směrnicí.

2) Návrhy prováděcích předpisů k novému zákonu o odpadech (č. 541/2020 Sb.)

- **Identifikace problému:** K novému zákonu o odpadech se připravují prováděcí právní předpisy (návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady), které v některých případech neodůvodněně zpřísnují povinnosti subjektů v odpadovém hospodářství a opět navyšují administrativní zátěž podnikatelů.

Návrh řešení: V rámci připomínkového řízení (popř. i pro novelizace) prosazovat snížení zatížení podnikatelských subjektů.

3) Doplnit do legislativy ekonomické nástroje na podporu recyklačního průmyslu

- **Identifikace problému:** V rámci projednávání balíku nové odpadové legislativy se nepodařilo prosadit dostatečné ekonomické nástroje na podporu recyklace, tedy na posílení poptávky po recyklovaných výrobcích a recyklátech. Zákon č. 609/2020 Sb. sice nově obsahuje změnu přílohy č. 2 zákona o DPH (snížení DPH na zpracování komunálního odpadu), ale další ekonomické nástroje je třeba ještě prosazovat.

Návrh řešení: Požadovat další doplnění daňových nástrojů (např. snížení DPH, snížení zdanění práce v recyklačním průmyslu, daňové zvýhodnění recyklace v rámci daně z příjmu), dále podpora recyklace v rámci dotačních programů a v oblasti zadávání veřejných zakázek (závazek státu, aby ve veřejných zakázkách preferoval určité procento recyklovaných výrobků). Tyto nástroje zmiňuje transponovaná evropská směrnice o odpadech (tzv. balíček oběhového hospodářství) – blíže viz. skupina RecHelp.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Posílení osvěty podnikatelské sféry ve vztahu k veškerým povinnostem v rámci ochrany životního prostředí

- **Identifikace problému:** V České republice aktuálně neexistuje jednoduchý a přehledný souhrn povinností pro podnikatele, které vyplývají z legislativy na ochranu životního prostředí. Není ani koncepce vzdělávání podnikatele v rámci ochrany životního prostředí. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) a environmentální poradenství jsou přitom významnými preventivními nástroji Státní politiky životního prostředí ČR. Je třeba cílit více na podnikatelskou sféru (např. v rámci Akčního plánu EVVO).

Návrh řešení: Iniciovat, aby Ministerstvo životního prostředí zveřejňovalo v rámci svých internetových stránek přehled zákonných povinností podnikatelské sféry, které vyplývají z jednotlivých zákonů na ochranu životního prostředí. A zaměřilo EVVO na podnikatelskou sféru.

2) Vytvoření jasného přehledu všech dotačních a dalších motivací pro podnikatele v oblasti ochrany životního prostředí

- **Identifikace problému:** Pro podnikatelskou sféru je obtížné se orientovat se v možných motivačních programech z oblasti ochrany životního prostředí. Je třeba podpořit motivaci podnikatelské sféry k ochraně životního prostředí a společensky odpovědnému podnikání.

Návrh řešení: Iniciovat, aby Ministerstvo životního prostředí na svých internetových stránkách zveřejňovalo souhrnný přehled všech možností dotací a dalších motivačních programů pro podnikatele, které souvisejí s ochranou životního prostředí.

3) Aktivně se zapojit do další vlny EKOAUDITU - "Návrhy opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v ČR z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí" (MPO a MŽP) - který řeší snižování administrativní i finanční zátěže podnikatelů úpravou právních předpisů z oblasti životního prostředí.

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

AMSP ČR-Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
METEOR Centre Office Park B | Sokolovská 100/94 | 186 00 Praha 8 – Karlín
(hlavní vstup do objektu přímo od stanice metra Křižíkova z Thámovy ulice 32)

Tel.: 236 080 454 | Mobil sekr.: 733 722 512 | E-mail: amsp@amsp.cz